

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 34/2012 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om tillfällig bankskatt och lagar om ändring av 16 § i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet och 18 och 20 § i lagen om offentlighet och sekretess i fråga om beskattningsuppgifter

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 27 november 2012 regeringens proposition med förslag till lag om tillfällig bankskatt och lagar om ändring av 16 § i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet och 18 och 20 § i lagen om offentlighet och sekretess i fråga om beskattningsuppgifter (RP 167/2012 rd) till finansutskottet för beredning.

Ställningstagande

I enlighet med riksdagens beslut har ekonomiutskottet lämnat utlåtande (EkUU 46/2012 rd) om ärendet. Utlåtandet återges efter betänkandet.

Beredning i delegation

Ärendet har beretts i finansutskottets skattedelegation.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- specialsakkunnig Tarja Järvinen och lagstiftningsråd Tuija Taos, finansministeriet
- chefsjurist Matti Merisalo, Skatteförvaltningen

- finansieringsexpert Tommi Toivola, Finlands Näringsliv rf
- chefsekonomist Veli-Matti Mattila, Finansbranschens Centralförbund
- professor Olli Mäenpää, Helsingfors universitet
- skattejurist Mirja Pättikangas, Nordea Bank Finland Abp
- advokat Einari Karhu, Advokatbyrå Borenius som representant för Nordea Bank Finland Abp
- ekonomidirektör Harri Luhtala, OP-Pohjola-gruppen
- riskhanteringsdirektör Pertti Manninen, Sparbanksförbundet rf.

Dessutom har skriftligt utlåtande lämnats av

- Finansinspektionen
- professor Marjaana Helminen, Helsingfors universitet
- Centralhandelskammaren
- Tjänstemannacentralorganisationen STTK rf
- finansministeriet
- Skattebetalarnas Centralförbund rf
- Ålands landskapsregering.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslås att det stiftas en lag om tillfällig bankskatt. Bankskatt ska tas ut av inlåningsbankerna och skatten ska betalas till staten. Bankskattens storlek ska grunda sig på summan av inlåningsbankens riskvägda poster enligt kapitaltäckningsanalysen vid utgången av föregående kalenderår. Lagen ska gälla för viss tid så att bankskatt tas ut skatteåren 2013—2015, dock så att lagen inte är i kraft samtidigt som lagstiftningen i enlighet med det direktiv av Europaparlamentet och rådet som gäller krishantering och som eventuellt kommer att träda i kraft.

Det föreslås att till lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet fogas en bestämmelse, enligt vilken bankskatten inte är en av-

dragsgill post vid beskattningen. Vidare föreslås det att till lagen om offentlighet och sekretess i fråga om beskattningsuppgifter fogas bestämmelser med stöd av vilka Skatteförvaltningen trots sekretessskyldigheten får lämna beskattningsuppgifter till Finansinspektionen för avgivande av utlåtande i ärenden som gäller bankskatt.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2013 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagarna avses träda i kraft vid ingången av 2013. Lagen om tillfällig bankskatt ska vara i kraft till och med den 31 december 2015.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Sammantaget anser utskottet propositionen vara behövlig och angelägen. Utskottet tillstyrker lagförslagen utan ändringar.

Utskottets förslag till beslut

Riksdagen

godkänner lagförslagen utan ändringar.

Helsingfors den 7 december 2012

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Kimmo Sasi /saml
medl. Leena Harkimo /saml
Pertti Hemmilä /saml
Jouko Jääskeläinen /kd
Timo Kalli /cent (delvis)
Sampsa Kataja /saml
Anneli Kiljunen /sd
Esko Kiviranta /cent
Mika Lintilä /cent
Kari Rajamäki /sd
Markku Rossi /cent
Matti Saarinen /sd

Sari Sarkomaa /saml
Jouko Skinnari /sd
Osmo Soininvaara /gröna
Astrid Thors /sv
Kauko Tuupainen /saf
Kari Uotila /vänst
Pia Viitanen /sd (delvis)
Ville Vähämäki /saf
ers. Sirpa Paatero /sd (delvis)
Eero Reijonen /cent (delvis)
Juha Väättäin /saf.

Sekreterare var

utskottsråd Maarit Pekkanen.

RESERVATION 1

Motivering

Finlands sedan länge låga räntenivå och låga räntemarginaler har redan inskränkt på resultatet i bankernas verksamhet. På grund av den europeiska finanskrisen står bankerna inför ny reglering och olika tilläggsavgifter utöver detta lagförslag. Också bankernas egen kapitalanskaffning har blivit dyrare. Det ger bankerna behov av att höja kundavgifter och räntemarginaler redan utan detta lagförslag. Varje ny kostnad för bankerna försvagar också bankernas möjlighet att bevara arbetstillfällena inom banksektorn. Bankskatten ökar därför osäkerheten för dem som jobbar på bank i fråga om möjligheten att behålla anställningen i framtiden.

Finlands ekonomi är för närvarande inne i en recession. Exporten drar inte tillräckligt bra vilket gör att bytesbalansen visar underskott. Den inhemska industrins investeringsnivå är låg och likaså har det varit en utmaning att få betydande utländska nyinvesteringar till Finland. Bankskatten leder till att bankkrediterna blir dyrare. Det försvagar investeringarna ytterligare och dämpar därigenom den ekonomiska tillväxten och inflödet av skatteinkomster. Bankskatten kommer att försvaga Finlands konkurrenskraft.

Eftersom det ännu inte på unionens nivå finns något beslut om balanseringsfonden eller krishanteringsdirektivet, anvisar regeringen inte i detalj vad bankskattens avkastning ska användas till. I den form det föreslås av regeringen utgör bankskatten ett slags räntefritt tvångslån av bankerna, och lånet inriktas åtminstone tillfälligt på att fylla sprickorna i statens allmänna budgetunderskott.

Lagförslaget kommer inte att öka neutraliteten inom bankerna mellan de nordiska länderna, till det bidrar redan att länderna har olika valuta och att de avgifter som tas ut hos bankerna är olika. Att jämföra med bankerna i Sverige är irrelevant eftersom bankerna i Finland kan motse andra belastningar på grund av euron.

Finlands banker drabbas av extra belastningar från flera olika håll till följd av omställningar i euroområdet. Sådana belastningar är åtminstone Basel III, krishanteringsfonden samt de projekt för övervakning mm. som anknyter till bankunionen. Det är fortfarande möjligt att senare ta i bruk en transaktionsskatt trots att regeringen inte i detta skede gick in för att främja denna skatt. Vi bör hålla i minnet att en del av regeringen redan nu ville bereda introduktionen av transaktionsskatten trots att den ska tas i bruk endast i en del av euroområdet. Dessutom står vi inför reformer som gäller bankernas strukturer.

Lagförslaget klargör inte bankskatteplikten för de utländska leverantörer av banktjänster som verkar i Finland.

Om bankskatten träder i kraft bör den i detalj fonderas för lösning av inhemska bankkriser. Bankskatten bör dessutom vara avdragsgill för bankerna i beskattningen.

Centerns finansutskottsgrupp anser det inte motiverat att ta i bruk en bankskatt enligt lagförslaget och föreslår att lagförslaget förkastas.

Förslag

Vi föreslår

att lagförslagen förkastas.

Helsingfors den 7 december 2012

Mika Lintilä /cent
Timo Kalli /cent
Esko Kiviranta /cent

Markku Rossi /cent
Eero Reijonen /cent

RESERVATION 2***Motivering***

Sannfinländarna understöder bankskatten men vi kan inte understöda den i det nuvarande ekonomiska läget och inte i den form regeringen föreslår. Vi måste beakta att det på EU-nivå just nu bereds ett s.k. krishanteringsdirektiv, och att beredningen sannolikt också tar ställning till hur medel ska tas in i den s.k. krishanteringsfonden. Därför anser vi att det bästa alternativet är att återkomma till ärendet när vi vet direktivets exakta innehåll.

Mängden riskjusterade poster, som används som grund för skatten, betyder i praktiken att bankerna som följd av skatten kommer att minska på de lån som är förbundna med större risk. De mest riskabla banklånen är i huvudsak företagslån, och bankerna tvingas således på grund av bankskatten reducera lånen till företag och höja priset på utlåningen. Bankskatten kommer

således att påverka i synnerhet de små och medelstora företagens möjligheter till lån i ett läge där dessa företag redan har svårt att få lån som en följd av eurokrisen. Den försvagade företagsfinansieringen försvårar märkbart företagens investeringsmöjligheter och sänker på så sätt också Finlands konkurrenskraft.

Sannfinländarna vill understryka att lagförslaget är utarbetat med synnerligen stram tidtabell. Det har lett till att man inte gjort någon grundlig bedömning av de ekonomiska effekterna. Också den internationella jämförelsen är snäv, vilket är ytterst problematiskt då man beaktar finansmarknadens internationella karaktär.

Förslag

Vi föreslår

att lagförslagen förkastas.

Helsingfors den 7 december 2012

Ville Vähämäki /saf
Kauko Tuupainen /saf
Juha Väättäinen /saf